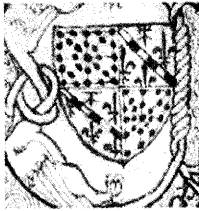

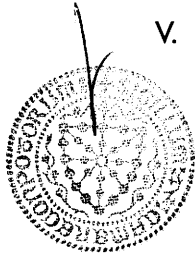
Berako Udalaren
fiskalizatze
txostena
1995eko ekitaldia

AURKIBIDEA

orrialdea

I. Helburua	3
II. Norainokoak eta mugak	4
III. Iritzia	5
III. 1. Berako Udala	5
III. 2. Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskola	6
IV. Finantza egoerak: 1995ko aurrekontuaren burutzea	7
V. Ondorioak eta gomendioak	8
V. 1. Aurrekontuaren betetzearen inguruko iruzkin nagusiak	8
V. 2. Egoera ekonomikoa 95/12/31an	9
V. 3. Erakunde autonomia	10
V. 4. Bertze irazkin orokor batzuk	11
V. 5. Intereseko bertze zenbait arlo	12

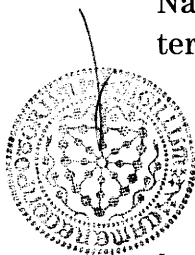
1. Eraskina. Finantza pasiboen zerrenda 95/12/31an

2. Eraskina. Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskolaren gastuen eta dirusarreen kitapena

I. Helburua

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/90 Foru Legearen eta Kontuen Ganbara arautzen duen abenduaren 20ko 19/84 Foru Legearen arabera, Berako Udalaren kudeaketa ekonomiko eta finantzieroa eta baita 1995eko ekitaldiko gastuen eta dirusarreraren aurrekontuen betetzea eta fiskalizatzeari ekin zaio.

Aztertutako udal erakundeari ezar dakioken legeriaren barruan honako hauek biltzen dira funtsean: uztilaren 2ko 6/90 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa; apirilaren 2ko 7/1985 Legea, toki erregimenaren oinarriak arautzekoa; 1981ko ekainaren 8ko Araua, toki ogasunak eraberritzeari buruzko (TOA), eta hori garatzeko Erregelamendua (TOE), 1981ko abenduaren 17koa; orobat, Nafarroako toki erakundeei eskuarki ezar dakiekeen gainerako arauteria.

Txostenaren xedea da gure iritzia ematea hurrengo gaiei buruz:

- a) 1995eko aurrekontuaren garapena eta burutzea.
- b) 1995eko abenduaren 31an zegoen ondare egoera azaleraztea eskuarki onartzen diren kontabilitate hatsapenen arabera.
- d) Udalaren ekintza ekonomiko eta finantzieroa legezketasuna hatsapenaren arabera garatzen den ala ez.

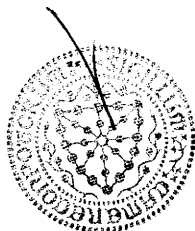
Bera Nafarroako iparraldean dago. Udalak berak emaniko datuen arabera, 3.539 biztanle eskubidedun zituen 1995eko abenduaren 31an.

II. Norainokoak eta mugak

Kontuen Ganbarak, bere iharduketa programarekin bat, Berako Udalaren fiskalizazioa burutu du, 1995eko ekitaldiari dagokiona.

Udaleko kontabilitatea aurrekontuaren betetzearen jarraipena egi-tera mugatzen da (aurrekontu kontabilitatea). Ez da ekitaldi bakoitzaren bukaeran Udalaren ondare egoera islatzen duen kontabilitate orokorrik ageri.

Dirusarrera eta gastuei buruzko kapitulu ekonomiko ezberdinak berrikusteari lotu zaio burutu den txostenean. Antolaketa, kontabilitate eta barne kontroleko alderdiak jorratu dira, gorabeheren arabera eta Udalari bidali zitzaion galdesortak azalera tutako arazoekin bat beharrezkotzat jotako frogak egin direlarik.

Berako Udalak erakunde autonomo bat du, Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskola, herrian musika irakaskuntza eskaintzea helburu duena. Erakunde honek aurrekontu kontabilitatea du eta kontuok ez dira Udalarenekin biltzen. 1996ko ekitaldian erakundearen aurrekontua Udalarenarekin batera onartu da.

Gure lanak izan dituen mugak, funtsean, inbentarioa ukitzen duen ezarritako kontabilitate-sistema eskasak eragin du. Inbentarioa ez da 1991tik gaurkotu.

Txostenak prozedura kontableak eta administratiboak hobetzeko ohar eta gomendioak biltzen ditu. Eraskinetan maileguen kuadroa eta Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskolaren gastu eta dirusarreraren kitapena biltzen dira.

Zelaiko lana 1996ko ekainean egin zen.

Berako Udaleko langile guztien laguntza eskertu nahi dugu, gure lana burutzea erraztu egin baitute.

III. Iritzia

Buruturiko fiskalizazioaren esparruan Berako Udalaren gastu eta dirusarreraren betetzearen egoera aztertu dugu, 1995eko ekitaldiari dagokiona.

Gure azteketan beharrezkotzat jotako ikuskapen-arau eta prozedurak erabili ditugu.

Gure azterketaren ondorioz, horra hurrengo iritzia:

III.1. Berako Udala

III.1.1. Aurrekontuaren garapena eta betetzeari buruzkoan

1995eko aurrekontuaren burutzearen egoerak Udalak fiskalizaturiko ekitaldian eginiko eragiketen multzoa behar bezala azaltzen badu ere, badira salbuespen batzuk:

- 95/12/31an “zerga kobratzeke” kontabilizaturikoaren eta gordailuan dauden ziurtagirien arteko aldeak. (V.5 eta V.5.9. atalak).
- Zahar etxeko obren ziurtagiriaren zati bat (5.220.604 pezeta) 1995ean kontabilizatu zen, nahiz eta 1996ko urtarrilekoa izan.
- Baso probetxamenduen kontabilizazioa kutxa irizpidearen arabera egiten da. Horren ondorioz, aurreko ekitaldian esleitutako dirusarrerara batzuk 1995ean biltzen dira eta 1995eko batzuk ere hurrengoan.
- Indarrean dagoen legediaren arabera aurrekontua ekitaldiko bakoitzeko urtarrilaren 1a baino lehen onartu behar dela agindu arren, Berako Udalak 1995eko ekainaren 23an onartu zuen. Atzerapenak arazoak sortzen ditu gastu batzuk egiterakoan.
- Kitapenarekin batera onarturiko maileguren aldaketak (7.461.050 pezeta) behin gastua egin eta gero burutu dira.

III. 1. 2. Ondare egoeraren azalpena

Kontabilitate sistema eskasak eta gaurkoturiko inbentariarik ez izateak ez digute biderik ematen Udalak 1995eko abenduaren 31an zuen ondare egoeraz iritzirik emateko.

III. 1. 3. Legezketasuna

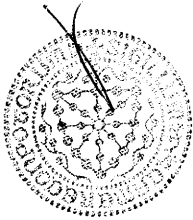
Berako Udalaren iharduera ekonomiko-finantzieroa legezketasun hatsapenak errespetatuz egiten da. Dena den txostenean aipaturiko arau-hauste batzuk antzeman ditugu langileria, PFEZ, profesionalak eta BEZaren arloetan.

III.2. Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskola

Erakunde autonomoak aurkezturiko gastu eta diruiturrien kitapenak ongi azaltzen du, oro har, 1995eko ekitaldia. Salbuespenak honako hauek dira:

- Gastuen kontusail batzuetan, gastuak aurrekontua baino handiagoak izan dira.
- 1994ko kitapenean ordaintzeke agertzen diren zenbatekoak (1.379.134) 1995eko aurrekontuan berriro kontabilizatu dira.
- Ekitaldian lan harremanik gabeko bortz irakasleri 1.625 ordu pagatu zaizkie (4.575.627). Honek arazo laboral eta fiskalak sor litzake. Egoera hau 1996ko ekitaldian konpontzen ari da.

Laburbilduz eta ondorio nagusi gisa esan dezakegu Udalak bilduriko aurrekontu informazioak ekitaldiko gastu eta dirusarrerak ongi islatzen baditu ere, Kontuen Ganbararen iritziz Udalak aurrekontu eta ekonomi arloak hobetzeko neurriak hartu beharko lituzkela. Horieta-ko bat erosketa guztien kontrola Interbentzioak egin ahal izateko behar diren prozedurak martxan jartzea; halaber, zergazko dirusarreraren aldizkako adosteak egin beharko lituzke kontabilitate eta gordailutza-aren artean. Bertzalde, Udalaren egoera finantzieroa larria da, diruiturrien erresulten zenbateko handia dela medio, batez ere. Horrek diruzaintzan arazoak sortzen ditu. Hau dena kontuan hartuz txostenak biltzen dituen gomendioak egin ditugu.

IV. Finantza egoerak: 1995eko aurrekontuaren betetzea

Horra 1995eko gastu eta dirusarrera aurrekontuaren betetzearen isla:

Gastuen aurrekontuaren kitapena 1995eko ekitaldia (pezetetan)

kapitulua	kontua	Hasierako aurrekontua	Aldaketak	Behin betiko aurrekontua	Onartutako betebeharrak	Likidatutako ordainketak	Ordaintzeke	Betetzearen %	Onartutako guztiaren %
Ixkitako ekitaldien emaitzak	0	37.128.300	(626.892)	36.501.408	36.501.408	35.226.638	1.274.770	100	8
Langileriaren gastuak	1	61.316.422	0	61.316.422	60.617.161	60.149.106	468.055	99	13
Ohiko ondasun eta zerb. erosketa	2	63.690.458	1.622.803	65.313.261	56.290.985	52.378.920	3.912.065	86	12
Korrituak	3	26.382.036	(509.652)	25.872.384	23.927.360	23.927.360	0	92	5
Ohiko transferentziak	4	36.154.343	17.466	36.171.809	31.206.042	26.878.118	4.327.924	86	7
Inbertsio errealak	6	187.507.814	66.151.936	253.659.750	215.075.538	95.571.068	119.504.470	85	47
Kapital transferentziak	7	0	8.301.684	8.301.684	8.301.684	5.662.951	2.638.733	100	2
Finantza pasiboen aldaketak	9	38.255.335	5	38.255.340	37.692.520	37.692.520	0	99	8
Guztira		450.434.708	66.655.666	517.090.374	461.311.014	331.823.730	129.487.284	89	100

Dirusarreraren aurrekontuaren kitapena 1995eko ekitaldia (pezetetan)

kapitulua	kontua	Hasierako aurrekontua	Aldaketak	Behin betiko aurrekontua	Likidatutako eskubideak	Likidatutako bilketa	kobratzeke	Betetzearen %	Likidatutako guztiaren %
Ixkitako ekitaldien emaitzak	0	107.860.965	(3.840.179)	104.020.786	104.020.786	68.864.983	35.155.803	100	21
Zuzeneko zergak	1	50.357.526	0	50.357.526	52.178.172	46.717.662	5.460.510	104	11
Zeharkako zergak	2	20.153.631	0	20.153.631	20.350.418	17.418.784	2.931.634	101	4
Tasak eta beste dirusarrerak	3	87.075.134	0	87.075.134	90.927.248	65.227.781	25.699.467	104	18
Ohiko transferentziak	4	92.732.161	0	92.732.161	93.953.600	91.460.823	2.492.777	101	19
Ondare dirusarrerak	5	1.774.000	0	1.774.000	271.452	271.452	0	15	0
Inbertsio errealak	6	237.600	395.450	633.050	633.050	633.050	0	100	0
Kapital transferentziak	7	122.976.356	9.209.711	132.186.067	116.289.660	17.660.034	98.629.626	88	24
Finantza pasiboen aldaketak	9	38.000.000	0	38.000.000	15.000.000	15.000.000	0	39	3
Guztira		521.167.373	5.764.982	526.932.355	493.624.386	323.254.569	170.369.817	94	100

V. Ondorioak eta gomendioak

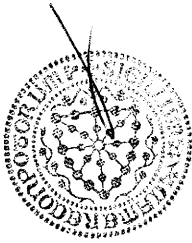
Ondoren ohar, ondorio eta gomendioak azaltzen ditugu, Udalaren barne antolaketa eta barne kontrola sistema hobetzeko egokitzat jotzen ditugunak, hartara kudeaketa hobetzea lortu ahal izateko.

V. I. Aurrekontuaren betetzearen inguruko iruzkin nagusiak

Iritziari buruzko III. atalean esandakoarekin bat etorritz, aurrekontu betetzearen ondoriozko alderdiok azpimarratu nahi ditugu.

1995ean indarrean izan den aurrekontua 1995eko maiatzaren 2ko osoko bilkurak onartu zuen eta 1995eko ekainaren 23an argitaratu zen Nafarroako Aldizkari Ofizialean. Aurrekontuaren onarpena atzeratzeak arazoak sortzen zituen zenbait gastu egiterakoan.

Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskolaren aurrekontua ez da sartu Udalarenaren barruan.

1995eko aurrekontuaren kitapena 1996ko maiatzaren 2an onartu zen eta bertan maileguren aldaketaren espedienteak sartu ziren (7.461.050 pezeta). Aldaketa hauek gastuak egin ondoren burutu dira.

Gastu eta zergaz besteko dirusarreraren kontabilizazioa ordainketa eta kobrantza egitean burutzen da. Ekitaldia ixtean ordaintzeke eta kobratzeke dauden zenbatekoak kontabilizatu egiten dira.

1995eko kitapenaren ondoriozko aurrekontu emaitza, erresultak alde batera utzita, negatiboa da (35.206.006). kitatutako betebeharren zenbatekoa 424.809.606 pezetakoa da eta onartutako eskubideak 389.603.600. 1994an, aldiz, Udalak 52.271.842 superabita izan zuen.

Gastu erresulten deuseztapenak 626.892 pezetakoak izan dira eta dirusarrerarenak 3.840.179 pezeta. Hau dela eta, itxitako ekitaldien defizitaren zenbatekoa 3.213.2876 pezeta da.

Gastuen aurrekontuaren betetze maila %89 izan da. Kapitulu nagusia inbertsio errealena da gastu guztien %47rekin (215.075.538).

Dirusarreraren aurrekontuaren betetze maila %94. Kapitulu nagusiak ohiko transferentziak eta kapital transferentziak dira (93.953.600 eta 116.289.660 pezeta, hurrenez hurren) bien artean gastu guztien %43 biltzen dutelarik.

Aurreko lerroaldeon arabera, hauxe gomendatu nahi dugu:

- *Udalaren eta erakunde autonomoaren aurrekontua indarrean dagoen legediak finkatzen dituen epeen barruan onartzea. Honek aurrekontua kudeaketa tresnatzat erabiltzeko bidea emanen du.*

• *Maileguen aldaketak gastuak egin baino lehen onartzea. Horretarako Interbentzioak eskabide guztiak kontrolatu beharko lituzke.*

• *Gastuen kontabilizazioa sortzapen irizpidearen arabera egitea. Gastuak onartu ahala Interbentzioan kontrolatu behar dira eta jasotako dirulaguntzen kontabilizazioa ere laguntzak jasotzean egin behar da.*

V.2. Egoera ekonomikoa 1995eko abenduaren 31an

1995eko ekitaldiaren kitapenaren arabera, Udalaren egoera ekonomikoa honako hau da:

	Pezetak
Dirusarrerren erresultak	170.369.817
Diruzaintza saldoa	(8.569.161)
Gastuen erresultak	(129.487.284)
Gerakina	32.313.372

Kobratzeke dauden zenbatekoen antzintasuna kontuan hartuz, baliteke kobratzen zailak diren saldoak izatea eta horrek gerakina gutxitu egingo luke.

Ondoren 1994 eta 1995eko aurrekontu betetzetik ateratako ratio eta magnitude batzuk aukeztuko ditugu.

Ratio eta magnitudeak	1994(*)	1995
Aurrekontu emaitza (1)	52.271.843	(35.206.006)
Dirusarrerren betetze maila	94%	94%
Gastuen betetze maila	82%	89%
Aurrezki gordina (2)	81.346.060	109.566.702
Aurrezki garbia (3)	16.130.990	47.946.822
Zorpetze maila (4)	29%	24%
Zorpetze muga (5)	36%	43%
Gastu publikoa biztanleko	88.269	120.037
Langileriaren indizea (6)	19%	14%
Inbertsio indizea (7)	30%	58%
Zerga-presioa (8)	36.562	46.187
Dirulaguntzen menpetasuna (9)	53%	54%

* 1994ko datuak ikustatu gabe daude.

(1) Aurrekontu emaitzak ez ditu biltzen itxitako ekitaldietako emaitzak.

(2) Ohiko dirusarrerak (Dirusarrerren 1 eta 5 arteko kapituluak)

Funtzionamendu gastuak (Gastuen 1, 2 eta 4 kapituluak)

(3) Aurrezki gordina-Zama finantzieroa (Gastuen 3 eta 9 kapituluak).

(4) Zama finantzieroa/Ohiko dirusarrerak x 100

(6) Aurrezki gordina/Ohiko dirusarrerak x 100

(6) Langileriaren gastuak / Gastuak

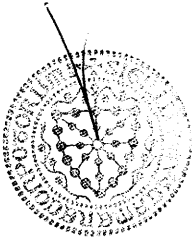
(7) Inbertsio gastuak + Ohiko transferentzien gastuak / Gastuak

(8) Zergazko dirusarrerak (1, 2 eta 3 kapituluak)/ Biztanle kopurua

(9) Transferentzien dirusarrerak (4 eta 7 kapituluak) / Dirusarrerak

Jasotako datuak konparatuta, hona hemen konklusio nagusiak:

- 1995eko aurrekontu emaitza negatiboa Udalak eginiko inbertsioen ondorioa da, aurreko urteko datuekin konparatuz inbertsioak %325 igo baitira.
  - Aurrezki gordin eta garbiaren magnitudeak hobetu egin dira 1994ko datuekin alderatuz, batez ere “Tasak eta bertze dirusarrerak” kapituluaren dirusarreraren igoerari esker.
  - Zorpetze maila 5 puntu gutxitu da ohiko dirusarreraren igoera eta korrituen jeitsierari esker. 1995ean zorpetze maila %24 izan zen. Indizea zorpetze muga baino murrizagoa izan arren, kezkarria da.
  - 1995ean inbertsio eta gastu publikoen biztanleko indizeak nabarmen handitu dira inbertsioen igoera handiaren ondorioz.
  - Langileriaren indizearen jeitsiera gastu guztien igoerak eragin du aurreko urteko datuekin alderatuz langileriaren gastuak %1 bertzerik ez baitira handitu.
  - Zerga-presioaren igoera “baso probetxamenduak” eta “hirigintza lizentziak” kontzeptuetan izandako dirusarren igoerak eragin du.
- 1995eko inbertsioak direla medio, Udalak 45 bat milioiko mailegua eskatuko du aurtengo ekitaldian eta horrek udalaren urteko zama finantzieroa handitu egingen du.

V.3. Erakunde autonomoa

Berako Udalaren erakunde autonomoa Isidoro Fagoaga Udal Musika Eskolaren Udal Patronatoa da. 1995eko ekitaldian 20.774.027 pezeta aurrekontua zuen.

2. eraskinean erakundearen gastu eta dirusarreraren kitapena erantsi dugu.

Patronatoaren aurrekontua toki entitateen aurrekontuen egiturara dago egokituta. Udal osoko bilkurak ez du erakunde autonomoaren aurrekontua onartu.

Erakundeak ez du langileriaren plantila organikorik.

Erakundearen fiskalizazioa udal interbentzioaren zeregina bada ere, 1995ean ez du egin.

Kontabilitatea eskuz egiten da.

Gastuen betetze maila %102 izan da zenbait dirusailetan gehiegizko gastuak egin direlako.

Musika Eskolako ikasleei kobratzen zaizkien prezioak Patronatoaren Batzordeak onartu ditu baina ez dira Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu.

1994ko ekitaldiaren kitapenean ordaintzeke zegoen 1.379.134 pezeta dirutza 1995eko aurrekontuaren dirusailetan sartu dira.

1995eko ekitaldian 4.575.627 pezeta ordaindu zaizkie ez lan harremanik eta ezta Gizarte Segurantzaren eta PFEZ-en kotizaziorik ez zuten musika irakasleri. Ordainketa hauek bortz irakasleri egin zitzaizkien eskola orduko 2.816 pezetako prezioarekin. Egoera hau aurten zuzentzen ari da egin beharreko kontratazioak eginez.

Askotan antzeman dugu fakturek ez dituztela BEZaren arautegiak eskatzen dituen baldintza formalak.

Aurreko lerroaldeon arabera, honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Patronatoaren aurrekontua Udalarenarekin batera tramitatzea.*
- *Lanpostu guztiak bildu beharko dituen plantila organikoa egin eta aurrekontuarekin batera tramitatzea.*
- *Erakunde autonomoaren iharduerari buruzko fiskalizazioa udal interbentzioak egin dezan.*
- *Patronatoaren kontabilitatea informatizatzeko aukera aztertu eta administrazioaren arduradunarendako formazio plan bat egitea.*
- *Aurrekontuan finkatutako zenbatekoak ez gehitzeko behar den prozedura martxan jartzea.*
- *Udal Musika Eskolako ikasleei kobratuko zaizkien tasak finkatzen dituen zerga ordenantza NAOan argitaratzea.*
- *Musika Eskolako irakasleei ordaindu beharreko zenbatekoak lan edo zerbitzugintza kontratuen bidez justifikatzea.*
- *BEZaren arautegia betetzea jasotako fakturretan behar diren datu guztiak eskatuz: data, fakturaren zenbakia, patronatoaren IFZ eta hornitzaielarena.*

V.4. Bertze irazkin orokor batzuk

V.4.1. Prozedura administratibo eta kontableak

Kontabilitate eta administrazio zirkuituei buruzko prozedura idatzirik ez dago, ezta langile bakoitzak dituen zereginei buruzkorik ere.

Gure gomendioa da barne prozedura administratibo-kontable nagusiak -erosketak, nominak, kobrantzak eta ordainketak- zehatz daitezzen, langile bakoitzaren zeregin eta erantzunkizunak finkatuz.

Udalaren erregistro liburuek ez dute alkate eta idazkariaren sinadura, ezta Udalaren zigilua ere.

Gure gomendioa da liburu guztiak behar bezala eginbidera daitezzen.

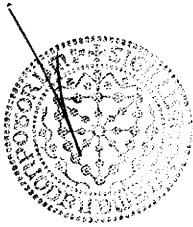
V. 4. 2. Ondasun higiezinak eta komunalak

Udalak ez ditu Jabetzaren Erregistroan bere ondasun higiezin eta komunal guztiak erregistraturik.

Gure gomendioa da udal ondasun guztiak Jabetzaren Erregistroan erregistra daitezzen.

V. 5. Intereseko bertze zenbait arlo

V. 5. 1. Langileriaren soldatak

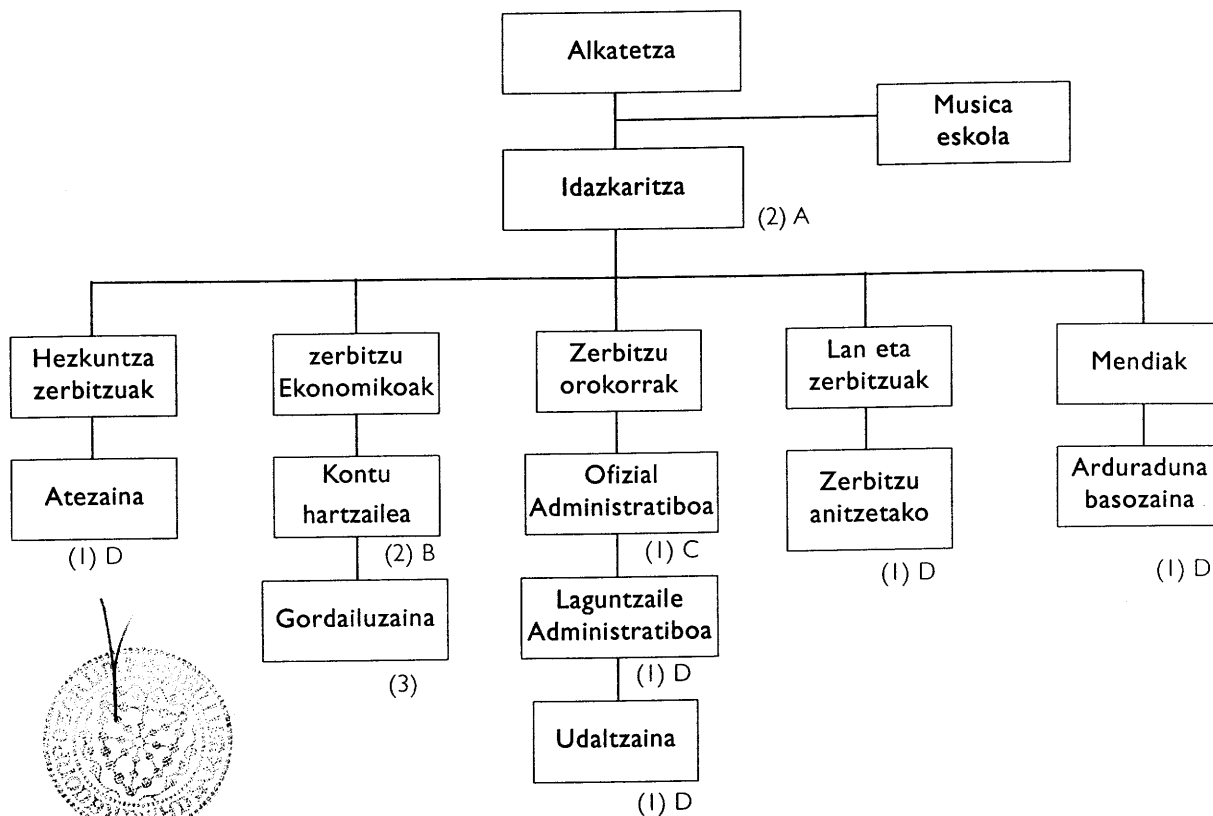

Kapitulua, funtsean, Udaleko funtzionarioen, lau kontratatu eta behin behineko kontratatuen soldatak, Gizarte Segurantzaren kuotak, montepionarenak eta bosturtekoak biltzen ditu. Kitatutako betebeharrak 60.617.161 pezetakoak dira, gastu guztien %13.

1995eko abenduaren 31an lanean ari zen langileria hauxe da:

Funtzionarioak	6
Kontratatu administratiboak	2
Behin betiko lan kontratatuak	1
Aldi baterako lan kontratatupekoak	4
Guztira	13

Udalak organigramarik ezbadu ere, horren hurbilpena erantsi nahi dugu:

- (1) Funtzionarioak
 (2) Kontratu administratiboak
 (3) Lanaldi murrizteko kontratuak
 A, B, C, D: Mailak

Prozeduren eta kontabilizaturiko zenbatekoen azterketaren ondorioz honakoa egiaztatu dugu:

- Herriko festetan eginiko lanengatik langileei ordainduriko aparteko orduak (147.611 pezeta) ez dira sartu Pertsona Fisikoen Gainerako Errentaren aitortzean eta Gizarte Segurantzaren erantzun berearen beraren kotizazioa egin.
- Gizarte Segurantzaren araubide orokorrean dagoen funtzionario baten kotizazioak kontratatupeko langile balitz bezala egin dira eta ordaindu diren gehiegizko dirutzaren itzulpena ez da eskatu.
- Gordailuzainaren lan harremana ez dago lan kontratuan araututa. Lanaldi murrizteko dedikazioa du eta bere soldata osoko bilkurak onartu du. 1995eko maiatza arte etzioten PFEZen kenketa egiten.

- Udaleko zinegotziei ordaintzen zaizkien sei hilabeteko asignazioak onartzerakoan ez da bileren asistentzia kontuan hartu, ez batzordea eta ez osoko bilkurena ere. Aurrekontuan sartuz onartu egin dira.

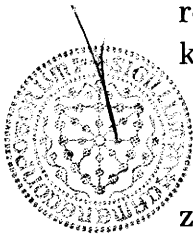
Aurreko lerroaldean ondorioz, honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Langileei ematen zaizkien soldata guztiei PFEZaren kenketak egin behar zaizkie eta baita Gizarte Segurantzarenak ere, indarrean dagoen legeriaren arabera kotizatuz.*

- *Agintari politikoaren sariak batzorde eta osoko bilkuren asistentziaren arabera egitea, osoko bilkuraren hitzarmenean dirutza hori dietatzat eta gastuen konpentsaziotzat jotzen dela zehaztuz.*

V. 5. 2. Ohiko ondasun eta zerbitzuen erosketa

Kapitulu honek Udalaren funtzionamendurako eta bere iharduera-
ren garapenerako beharrezkoak diren gastuak biltzen ditu. Kitatuta-
ko betebeharrak 56.290.985 pezetakoak dira, gastu guztien %12.

Eginiko azterketaren ondorioz, honakoa egiaztatu dugu:

- Jasotako fakturek askotan ez dituzte BEZaren arautegiak eskatzen dituen baldintza formalak.

- Kapituluaren "Kultura" dirusailean Udalak herriko zenbait kultur eta kirol talderen ekitaldietarako ematen dituen ekarpenak gastutzat sartu dira.

- Festetako gastuen justifikazioa hartu-agiri eta banku-agiri bidez egiten da. Bertzalde, Udalarekiko harremanik ez duten pertsona fisikoei ordainketak egiten zaizkie.

Aurreko lerroaldean arabera, honakoa gomendatu nahi dugu:

- *BEZaren arautegia betetzea, fakturen zenbakia, data eta hornitzailearen eta Udalaren IFZ eskatuz.*

- *Herriko kirol eta kultur taldeen ekitaldietarako ematen diren ekarpenak ohiko transferentzien IV. kapituluan kontabilizatzea.*

- *Festetako gastuak behar bezala justifikatzea euskarri egokiak erabiliz eta, ahal den neurrian, Udalarekiko lan edo merkatal harremanik ez dutenei ordainketarik ez egitea.*

V. 5. 3. Ohiko transferentziak

Atal honetan ohiko transferentziak finantzatzeko maileguak biltzen dira. Kapituluaren kontabilizatutako zenbatekoa 31.206.042 pezeta da, gastu guztien %7.

Udalak ez du dirulaguntzen kontzertsioetarako arautegirik. Aurrekontuaren tramitazioa egitean onartutzat ematen dira dirulaguntzak.

V. 5. 4. Inbertsio errealak

Gastuen VI. kapituluak Udalak azpiegiturak sortzeko eta ondasunak erosteko eginiko gastuak biltzen ditu. Kitatutako betebeharrak 215.075.538 pezeta egiten dute.

Ekitaldian zehar eginiko inbertsio nagusiak ondoren zehaztuko ditugu:

Inbertsioak	Zenbatekoa
Zahar etxea	127.784.370
Baserrietako bideen II fasea	46.659.476
Eskualdeko ikastetxeko kiroldegia	8.431.327
Ohiar-landaketak	6.421.878
Suhiltzailtxeko materiala	4.710.873
Isurketa-esparruaren berreskurapena	3.948.936
Guztira	197.956.860

Udalak leasing kontratuen bidez Udaletxe eta Osasun Zentroko telefonoak eta ibilgailu bat erosi ditu. Ordainduriko kuotak kapitulu honetan kontabilizatu dira. Hiru kontratuen azken kuotak 1995ean ordaindu dira.

Udalak ez du irizpide garbirik gastu batzuk inbertsio edo ohiko ondasunen erosketa diren erabakitzean.

Zahar Etxeko obren hamargarren ziurtagiria, 1996ko urtarrilekoa (12.226.457 pezeta) 1995ean kontabilizatu da 5.220.604 pezetatan eta bi zenbatekoen arteko aldea 1996ko ekitaldian kontabilizatu da.

Kapitulu honetan kontabilizaturiko faktura batzuk ez dute BEZaren arautegia betetzen.

Udaletxetik kanpoko profesionalei eginiko ordainketetan ez da PFEZ-ren kenketa egin.

Kontratazioaren azterketan honako espedienteok aztertu ditugu: Zahar Etxea, baserrietako bidearen II. fasea eta suhiltzailtxeko aparkalekuaren urbanizazioa. Kitatutako betebeharrak 176.967.543

pezetakoak dira, kapituluaren gastu guztien %82. Espedienteotan Kontratuaren Foru Legea betetzen dela frogatu dugu.

Ondoren aztertutako hiru espedienteak aipatzen ditugu:

- San Jose zahar etxea

1994ko apirilaren 26an Nafarroako Gobernuaren, Berako Udalaren eta San Jose Patronatoaren arteko lankidetzaren hitzarmena sinatu zen.

Obraren proiektua 1994ko irailaren 7an onartu zen 188.784.346 pezetatan. Zahar Etxea hartzen duen lur eremua babesturiko baratzat dago sailkaturik idazkariaren eta Euskalerriko Arkitektoen Kontseilu Ofizialaren txostenek diotenez. Arazoa 1995ean konpondu zen arau subsidiarioen aldaketaren bidez. Obraren kontratazioa presa-tramitazioaren lehiaketa bidez egin zen, iragarkia NAOean eta egunkari batean argitaratu zen eta lizitaziora bost enpresa aurkeztu ziren. Obraren esleipena 1994ko urriaren 21ko osoko bilkuran egin zen 178.971.524 pezetatan. Baldintzen orrian kontratistaren sailkapena eskatzen ez bada ere, esleipendunak aurkeztu egiten du. Gastua urte anitzekoa da. Lan hau egiten ari garela azken ziurtagiria eta obraren likidazioa jasotzea bertzerik ez dira falta. Zahar Etxea 1996ko ekainaren 29an inauguratu da.

Nafarroako Gobernuak Gizarte Ongizate, Kirol eta Etxebizitza Departamentuaren dirulaguntza obraren %80 izan da: 48 milioi 1994ko aurrekontuetan, 70 milioi 1995eko aurrekontuetan eta 33 milioi 1996ko aurrekontuetan.

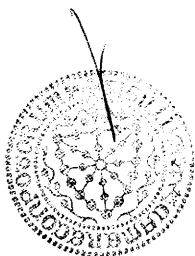
- Baserrietako bideen konponketaren II fasea

52.032.006 pezetako proiektu hau 1995eko martxoaren 27ko osoko bilkuran onartu zen. Baldintzen orrian etzen kontratistaren sailkapena eskatzen. Kontratazio prozedura presa-tramitazioa izan da eta horren iragarkia NAO eta lurraldeko egunkari batek eman zuten. Lehiaketak hamar enpresa lizitatzailerik izan zituen. Obraren esleipena 1995eko irailaren 11ko alkatearen agindu bidez egin zen 40.104.294 pezetatan. Esleipena eskaintza merkeenari eman zitzaion. Obraren behin betiko kitapenaren zenbatekoa %6,35 igo da esleipen prezioarekin konparatuz (42.650.751). Hala ere, ez da horri buruzko txosten teknikorik egin.

Nafarroako Gobernuak Toki Administrazio Departamentuak 93-95 biurteko planaren barruan zegoen obraren %71,7 finantzatu du.

- Suhiltzaileen aparkalekuko urbanizazioa

Obra hau egiteko proiekturik ez, baizik eta eskuz eginiko zirriborroa eta aurrekontua egin ziren. Aurrekontua eta baldintza-orria

1995eko uztailaren 6ko alkatetzaren agindu bidez onartu ziren aurreikusitako zenbatekoa 2.378.673 pezetakoa zelarik.

Kontratazio zuzena egin zen, zazpi enpresari eskaintzak egiteko gonbitea luzatu eta iragarkia herrian paratu ondoren.

Obra aurkeztutako lizitatzailerak bakarrari eman zitzaion 2.350.000 pezetatan. Obraren kitapena 2.023.697 pezetakoa izan zen.

Espedienteen azterketaren ondorioztat erran dezakegu Udalak, oro har, kontratazio foru lege araudia errespetatu egin duela. Dena den, ahal duen neurrian presa-prozedura baztertu beharko luke; zinketa akten erredakzioa bidegarritasun-ziurtagiri bitartez ez egitea ere gomendatu behar da eta, azkenik, proiektua 20 milioitik gorakoa denean baldintza-orrietan kontratistaren sailkapena eskatzeko komentzia azpimarratu behar da.

Aurreko lerroaldeon arabera, honakoa gomendatzen dugu:

- *Akurapen finantziarioen kontratu bidez erosten diren ondasunen kostua aztertzea.*
- *Gastuak inbertsioztat jotzerakoan irizpide objektibo edo gutxienezko zenbatekoa finakatzea.*
- *Fakturak jasotzean BEZaren araudia betearaztea.*
- *Obren ziurtagiriak sortzapen irizpidearen arabera kontabilizatzea.*
- *Profesionalen zerbitzu-sarrietatik Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga kentzea.*

V. 5. 5. Zergak

Atal honetan dirusarreraren lehen hiru kapituluak biltzen dira.

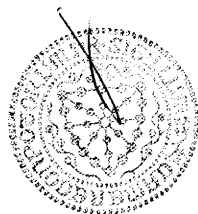
Lehenengo kapituluak ekitaldian kitatutako zerga zuzenak biltzen ditu: Abereengatikoz kontribuzioa, landa-lurra, lur kontribuzioa eta lizentzi fiskala. Kontzeptuengatik onarturiko eskubideen zenbatekoa 52.178.172 pezetakoa da, eskubide guztien %11.

Zeharkako zergen dirusarrerak 20.350.418 pezetakoak izan dira, eskubide guztien %4. Kontzeptuak zirkulazioaren gaineko zerga eta telefonikaren kanona dira.

“Tasak eta bertzelako zergak” kapituluan bilduriko kontzeptuak honakoak dira: Hirigintza lizentziak, ur hornikuntza, igerilekuak, hiltetgia, ohiandar probetxamenduak, okupazio tasak eta bertze dirusarrerak. Onartutako eskubideen zenbatekoa 90.927.248 pezetakoa da, dirusarrera guztien %18.

Eginiko azterketan honakoa antzeman dugu:

- Zerga erroldak, zuzenketak eta zerga ziurtagirien altak eta bajak ez ditu horretarako ahalmena duen organorik onartu.
- 1995ean aplikatu beharreko zerga tipoaren behin betiko onarpena 1995eko otsailaren 3an egin zen eta horrek lege arazoak sor litzake.
- Borondatezko epea amaiturik, ez da luzamenduagatik errekar-gua aplikatu agente beterazleari ematen zaizkion ordainagiritan izan ezik.
- Agentzia beterazlea Geserlocal, S.L. enpresak du birkontrataturia. Ordaintzeke dauden 1993, 1994 eta 1995eko ordainagiriak 1996ko maiatzaren bidali zaizkio.
- Likidazioan agertzen diren kontzeptuen kobratzeke ez dugu kontrastatzerik izan ekitaldi amaieran kobratu gabe zeuden ordainagiriekin, gordailuzaintzaren eta kontuhartzaitzaren arteko diferentziengatik eta 1995eko abenduaren 31 kobratzeke zeuden ordainagirien zerrendarik ez dagoelako.
- Igerilekuetako sarreren, Festa egitarauaren iragarkien, hiltegien eta terrazen dirusarrerak ez dira Udaletxetik behar bezala kontrolatzen.
- Ohiandar probetxamenduak behin betiko irizpiderik gabe kontabilizatu egiten dira, berauen sortzapena esleipenarekin batera eginez gero dirusarrerak 22.109.510 pezetatan gehituko liriteke. 1995eko ekitaldian sarturiko 29.963.876 pezeta aurreko urteetan eginiko loten esleipenari dagozkio. Ekitaldian onartu eta kontabilizaturiko eskubideen zenbatekoa 45.628.246 pezeta da.

Aurreko lerroaldean arabera, honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Zergen erroldak, altak, bajak eta ordainagirien zuzenketak alkatetzaren agindu bidez edo osoko bilkuran onartzea.*
- *Aplikatu beharreko zerga tipoak indarrean sartzen diren urteko urtarrilaren 1a baino lehen onartzea.*
- *Zerga kontzeptu bakoitzaren borondatezko epea amaiturik, luzamenduagatik errekar-gua aplikatzea.*
- *Kobratzeke dauden ordainagiriak, borondatezko epea amaiturik, agentzia beterazleari ahalik eta lasterren bidaltzea.*
- *Kontabilitatean kobratzeke agertzen diren zenbatekoak gordailuzaintzako ordainagiriekin alderatu eta ekitaldi amaieran kobratzeke dauden ordainagirien zerrenda egitea.*

- *Partikularrei zuzenean egiten zaizkien dirusarreretak txartel gordekindunak erabiltzea.*

- *Ohiandar probetxamenduen kontabilizazioa loten behin betiko esleipenarekin batera egitea.*

V. 5. 6. *Ohiko eta kapital transferentziak*

IV. kapituluak, ohiko transferentziak, Udalak jasotako zergaz besteko dirusarrerak biltzen ditu, ohiko eragiketak finantzatzeko erabiltzen direnak. Ekitaldian onarturiko eskubideak 93.953.600 pezetakoak dira, dirusarrera guztien %19.

VII. kapituluak, kapital transferentziak, kapital eragiketak finantzatzeko dirulaguntzak biltzen ditu. Kapitularen dirusarrerak 116.289.660 pezetakoak dira, onarturiko eskubideen %24.

Dirusarrerak kobratzean egiten da berauen egozpena, hori da bi kapituluotako dirusarreraren kontabilizazio irizpidea. Kobratzeke dauden zenbatekoak ekitaldi amaieran kontabilizatzen dira.

Irizpide hau dela medio, Zahar Etxeko obra finantzatzeko 3.799.247 pezetako dirulaguntza kontabilizatu da, nahiz eta ekitaldiaren amaieran gastua bete gabe egon.

Estatuaren zergen partaidetza dirusailean 1994ko laugarren hiruhilabetekotik 1995eko azarora arteko hamalau hilabeteko kontabilizatu dira.

Kapitulu honetan festa-kartelaren iragarkien kobrantzak eta itzultze batzuk kontabilizatu dira.

Aurrekoaren arabera honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Dirulaguntzak onartutako eskubidetzat kontabilizatzea kontzesioa egiten denean.*

- *Estatuaren zergen partaidetza kontabilizatzean irizpide bakarra erabiltzea, ekitaldi bakoitzean dagozkion hamabi hilabetekoak egozteko.*

- *Dirusarrerak bere izaera ekonomikoaren arabera egozteko dagozkien kapituluan.*

- *Diruz lagundutako obren kontabilizazioa dirusarreraren kapital transferentziarekin koadratzea gastu eta dirusarreraren arteko korrelazio irizpidea errespetatuz eta likidazio txostenean zehaztuz.*

V. 5. 7. *Finantza pasiboen*

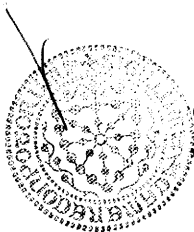
Dirusarrerren 9. kapituluak Udalak 1995eko urtarrilean kontzertaturiko 15 milioiko mailegua biltzen du eta gastuetan pasibo finantzieroen amortizazioak kontabilizatu dira.

Lehenengo eraskinean 1995eko maileguak eta berauen aldaketak biltzen dira.

V. 5. 8. *Diruzaintza*

Diruzaintzaren kontua honakoa da 1995eko abenduaren 31an.

Kontzeptua	Hasierako izakina	Dirusarrerak	Guztira	Ordainketak	Azken izakinak
Ohiko aurrekont.	(14.924.539)	338.179.108	323.254.569	331.823.730	(8.569.161)
Guztira	(14.924.539)	338.179.108	323.254.569	331.823.730	(8.569.161)
ABIL diruz	9.265.943	21.992.949	31.258.892	20.764.634	10.494.258
ABIL baloreak	30.568.495	8.776.226	39.344.721	17.572.099	21.772.622
Guztira ABIL	39.834.438	30.769.175	70.603.613	38.336.733	32.266.880
Guztira	24.909.899	368.948.283	393.858.182	370.160.463	23.697.719

Udalak ordainketa gehienak banku transferentziaren bidez egiten ditu eta, oso gutxitan, taloiak erabiltzen ditu. Ordainagiri hauek sinadura duten hiruetako bakar batek sinatzen ditu.

Diruzaintzaren kudeaketarako Udalak 10 bankuetxetan dituen 14 kontu erabiltzen ditu. Honek kontrola eragozteaz gain, erabilgarriaren aldizkako azterketak oztopatzen ditu eta gutxieneko saldoak mantentzera behartzen du.

Kutxa kontaketa egiterakoan gordailuzaintzaren arduradunak burututako fidantza duen kontu korrentea ez da kontuan hartzen. 1995eko abenduaren 31an horren saldoa 41.329 pezetakoa zen.

Udalak ez du korporazio Kutxaren libururik eta, horregatik, ko-brantza batzuk Udaletxean bertan egin eta gero finantz-entitateetan sartzen dira.

Aurreko lerroaldeetan aipatutako gorabeherak ikusita, honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Fondoan erabilera modu amankomunean egin behar da.*
- *Kontu Korrente eta finantz-entitateen kopurua ahalik eta gehien murriztea saldo sinbolikoa izanik eraginkorrak ez direnak deuseztatuz.*

- *Kutxa kontaketan udalaren izenean dauden kontu korrente guztiak sartzea.*

- *Udal bulegoetan, ahal den neurrian, kobrantzarik ez egitea. Kobrantzarik eginez gero, mugimenduak Korporazio Liburuan zehaztu aldizkako fondoen kontaketa eginez.*

V. 5. 9. Zordun-hartzekodunak

Atal honetan aurreko urteetan sorturiko kobratzeke eta ordaintzeke dauden zenbatekoak aztertzen dira, erresultatzat kontabilizaturik daudenak.

Itxitako ekitaldien ordaintzeke dagoen zenbatekoa 1.274.770 pezetakoa da eta 1994tik 1991ra arteko faktura txikiei dagokie. Ekitaldi amaieran 626.892 pezetako zenbatekoa deuseztatu egin da faktura batzuk bikoiztuta zeudelako, bertze batzuk ordainduta eta bertze batzuei buruzko dokumentaziorik etzegoelako.

1995eko ekitaldia itxita, erresulten kobratzeke dagoena 35.155.803 pezeta da beronen xehekapena honako hau delarik:

Urtea	Zenbatekoa
1994	7.795.309
1993	14.355.923
1992	3.293.933
1991 eta aurrekoak	9.710.638
Guztira	35.155.803

Likidazioan islaturiko zenbatekoak ez datoz bat agente beterazleak emanikoekin, bien arteko diferentzia handia delarik. Ezin izan da berdinkatzerik egin eta berauen zenbateko argiak ondoren aurkezten ditugu, urtez urte.

Urtea	Zenbatekoa		
	Kontabilitatea	Ag. beterazlea	Aldea
1994	6.987.657	5.793.680	1.193.977
1993	6.477.323	4.524.685	1.952.638
1992	3.142.827	3.202.161	(59.334)
1991 eta aurrekoak	9.691.438	9.456.026	235.412
Guztira	26.299.245	22.976.552	3.322.693

Kobratzeke dauden zenbatekoen aintzintasuna kontuan hartuz, ez dirudi dirutza hori kobratuko denik.

1993an 29.988.562 pezetako BEZaren kitapen osagarriak egin ziren; Nafarroako Gobernuak, ordea, 22.127.962 pezeta jaso zituen.

7.860.600 pezetako aldea Gobernuak onartu ez zituen kitapenei dagokie. Udalak horiek errekurritu egin ditu.

Ekitaldi amaieran kobratzeke zegoen 3.840.179 pezetako dirutza deuseztatu da. Bi dirusail nagusiak hauexek dira:

Urtea	Kontzeptua	Zenbatekoa
1994	Zalaingo saneamendurako dirulaguntza	2.893.014
1994	Hiri katastroaren akatsa	919.798

Aurreko lerroaldeon arabera honakoa gomendatu nahi dugu:

- *Likidazioaren arabeko kobratzeke daudenen zenbatekoak eta agentzia beterazleak ematen dituenak alderatzea deuseztatu beharreko ordainagiriak deuseztatuz.*

- *Kobratzeke daudenen aldizkako azterketa zehatzak egitea bi urte-tik gorako aintzintasuna dutenak bereziki berraztertuz.*

V. 5. 10. Aurrekontuaren balio independente eta laguntzaileen liburua

Kapitulu honi egozten zaizkion eragiketak atxikipen, fidantza, ordainagiri, kobrantza eta bertzelako gordailuak biltzen ditu.

ABILren atal ezberdinak aztertu dira. Antzemandako gorabeheraren bat izan dutenak aipatuko ditugu ondoren:

Saneamenduaren kanona balio ataletan eta diruz ere kontabilizatzen da. Bien azken izakina ez dator bat ez kobratzeke dauden ordainagiriekin eta ezta NILSari pagatu beharreko dirutzarekin ere.

Balantzen erregularizazioaren atalak 1.573.750 pezetako saldoa du, kontabilitatearen eta aurreko urteetako diruzaintzaren kutxa kontaketaren arteko aldeari dagokiona.

Udalak aurrekontuz kanpoko eragiketa kontu guztiak birrazter ditzan gomendatzen dugu, saldoen baliozkotasuna egiaztatuz eta aintzintasunagatik edo gaizki kontabilizatuta egoteagatik eskatuko ez diren zenbatekoak aurrekontu arruntean sartuz.

V. 5. 11. Hirigintza

Berako Udalak 1986an onarturiko arau subsidiarioak ditu. 1990 eta 1995ean arauoi aldaketak egin zaizkie.

Udalak ez du lurzoru-ondarea eratu.

Udalaren lurzoru-ondarea eratzeko beharra gogoratzen dugu. Ondarearen barnean behar dute hirigintza-planteamenduak hirilurtzat edo urbanizagarri programatuzat sailkatzen dituen ondare-ondasunak eta, beti ere, lagapenen bitartez eskuratuak, lurzoru zein dirutan

izan, hirigintza-desjabetzearen bitartez eta atzera-eskuratzeko eskubidea erabiltzearen ondorioz lortutakoak (Hirigintza eta Lurralde Antolaketari buruzko Foru Legearen 265-271 artikulua).

Udalaren ondarearen inbentarioa 1991ko abenduaren 31an egin zen eta ordutik hona ez da gaurkotu udal ondarean izandako aldaketekin.

Ondarearen inbentarioa Udal ondarean izandako aldaketekin gaurkotu eta aldaketa horiek osoko bilkurak onartzea gomendatzen dugu.

Iruñean, 1996ko urriaren 23an

Lehendakaria,

Francisco Javier Tuñón San Martín

Eraskinak